

/ Reken-wiskundeonderwijs vanuit hoge verwachtingen

WEES JE BEWUST VAN JE VERWACHTINGEN VAN LEERLINGEN

Ik vind al die aandacht voor hoge verwachtingen best lastig. Er ligt tegenwoordig al zoveel prestatiedruk op kinderen.

Laten we samen zoeken naar de juiste balans tussen stimuleren van de ontwikkeling en overvragen van leerlingen.

Leraar

Rekencoördinator

Wat zegt literatuur?

Het hebben van hoge verwachtingen betekent niet dat je alle leerlingen naar het hoogste niveau moet brengen.

Het gaat om een *growth mindset*: het vertrouwen hebben dat iedere leerling zich kan ontwikkelen vanaf het punt waar hij/zij nu is. Dit staat tegenover een *fixed mindset*: het denken dat je niet zoveel kunt veranderen aan hoe goed je bent in rekenen en wiskunde. Een *fixed mindset* van de leraar gaat samen met lagere rekenprestaties van leerlingen.

Aan de slag

Investeer in je kennis over reken-wiskundige leerprocessen, leerlijnen en referentieniveaus rekenen en wiskunde.

Kijk gericht naar hoe leerlingen reageren op je instructie en naar wat zij doen in de reken-wiskundeles.

Combineer theorie en praktijk in je analyse van het gedrag van leerlingen. Sluit vervolgens aan op het juiste niveau in de ontwikkeling.

Wil je meer lezen?

[Protocol ERWD primair onderwijs - hoofdstuk 5: Observeren en analyseren van leerprocessen](#)

[Veel leerlingen leren niet zo goed rekenen als ze zouden kunnen](#)

[Tussendoelen 1S rekenen](#)

Zie ook de tips over 'voor elke leerling iets te leren' in de uitgave [Reken-wiskundeonderwijs vanuit hoge verwachtingen - Stel heldere leerdoelen](#).

Ik denk dat Ivan wel meer zou kunnen bij rekenen en wiskunde, maar het komt er nog niet uit. Hoe zou ik hem kunnen helpen?

Heb je al gedacht aan het gebruiken van Ivans thuistaal bij rekenen en wiskunde?

Leraar groep 8

Rekencoördinator

Wat zegt literatuur?

Taal speelt een grote rol bij (het leren van) rekenen en wiskunde. Leerlingen die een andere thuistaal hebben dan Nederlands kunnen problemen ervaren in het volgen van de les en het maken van toetsen. Dit zou kunnen leiden tot een verkeerd beeld van de leermogelijkheden van meertalige leerlingen.

Het gebruik van meertaligheid bij rekenen en wiskunde kan dit probleem voorkomen. Bovendien kan meertaligheid in de reken-wiskundeles begripsvorming bij leerlingen stimuleren.

Aan de slag

Maak een koppeling met de thuistaal in de reken-wiskundeles, door leerlingen te laten nadenken over concepten in het Nederlands en in hun thuistaal.

Daarnaast kun je *preteaching* inzetten. Vertoon bijvoorbeeld een filmpje waarin de rekeninstructie in de thuistaal van de leerling vertaald wordt.

Wil je meer lezen?

[Meertalig toetsen van nieuwkomers bij rekenen - Multi-Assessment](#)

['En nu in rekentaal!' Talige ondersteuning bieden in een meertalige rekenklas](#)

[Kansen\(on\)gelijkheid voor sterke rekenaars](#)

[Tweetaligheid vergroot begrip](#)

/ Reken-wiskundeonderwijs vanuit hoge verwachtingen

WEES JE BEWUST VAN JE VERWACHTINGEN VAN LEERLINGEN

Lisa en Roos, jullie mogen vandaag in de letterhoek. Jack en Max gaan in de bouwhoek.

Er zitten altijd jongens in de bouwhoek. Ik wil daar ook een keer spelen.

Leraar groep 2

Leerling groep 2

Wat zegt literatuur?

Er is maar een klein verschil tussen jongens en meisjes als het om prestaties op rekenen en wiskunde gaat. Mogelijk spelen verschillen tussen jongens en meisjes in ruimtelijke vaardigheden hierbij een rol.

Jongens worden vaak meer gestimuleerd op het gebied van rekenen en wiskunde dan meisjes. Hierdoor kunnen meisjes zich onzeker gaan voelen en soms zelfs rekenangst ontwikkelen.

Aan de slag

Laat zelf als leraar een positieve houding tegenover rekenen en wiskunde zien, voor jongens én meisjes.

Stimuleer jongens én meisjes in activiteiten die ruimtelijk inzicht vragen. Dit kan al op jonge leeftijd, bijvoorbeeld in het maken van puzzels of het bouwen met blokken.

Wil je meer lezen?

Reken op jezelf! De complexe relatie tussen zelfvertrouwen in rekenen en rekenprestaties

Jongens-meisjes verschillen in het rekenen hangen samen met vaardigheden in ruimtelijk redeneren ... en wat dat betekent

Zie ook de tips over 'rekenangst voorkomen' in de uitgave Reken-wiskundeonderwijs vanuit hoge verwachtingen - Zorg voor een positief klasklimaat.

Sinds ik gebruik maak van rijke rekenvragen in de rekenles, zie ik mijn leerlingen echt groeien in wiskundig denken en redeneren.

Mijn leerlingen leren pas net rekenen. Zouden rijke rekenvragen het dan niet te ingewikkeld voor hen maken?

Leraar groep 5

Leraar groep 3

Wat zegt literatuur?

Het is voor alle leerlingen van belang om denkvragen te stellen in de reken-wiskundeles, ook bij het leren van nieuwe reken-wiskundevaardigheden. Zo leren zij na te denken over oplossingen en deze te verwoorden. Dit versterkt vervolgens weer hun reken-wiskundevaardigheden en begrip.

Bovendien kan je de natuurlijke nieuwsgierigheid van kinderen in rekenen en wiskunde versterken door het stellen van vragen.

Aan de slag

Stel regelmatig (uitdagende) denkvragen aan ieder kind, in alle groepen, aansluitend op hun niveau. Dit zijn vragen waar geen ja of nee op te antwoorden is.

Bijvoorbeeld:
Wat zou er gebeuren als...?
Hoe kan het dat...?

Zoek hiervoor niet alleen mogelijkheden in de reken-wiskundeles, maar ook daarbuiten. Laat rekenen en wiskunde terug komen in andere vakken en alledaagse situaties.

Wil je meer lezen?

De jonge sterke rekenaar

Vragen die leren stimuleren - Denkvragen voor alle leerlingen in de reken-wiskundeles

Aan de slag met rijke rekenvragen

Zie ook de tips over 'probleemoplossen' in de uitgave Reken-wiskundeonderwijs vanuit hoge verwachtingen - Stel heldere leerdoelen.

/ Reken-wiskundeonderwijs vanuit hoge verwachtingen

WEES JE BEWUST VAN JE VERWACHTINGEN VAN LEERLINGEN

Tom zegt thuis steeds dat hij de rekenles zo saai vindt. Volgens mij mist hij uitdaging.

Ik weet niet of meer uitdaging voor Tom de juiste oplossing is. Hij scoort op rekenen en wiskunde niet bij de 20 procent best presterende leerlingen.

Ouder

Leraar

Wat zegt literatuur?

Scores geven geen compleet beeld van de potentie van leerlingen. De kenmerken van (potentieel) sterke rekenaars zijn erg divers. Bij sommige leerlingen komt hun potentie bij rekenen en wiskunde pas later, of alleen onder bepaalde omstandigheden, tot uiting. Andere leerlingen gaan onderpresteren, omdat zij te weinig uitdaging ervaren.

Aan de slag

Vorm een compleet beeld van de mogelijkheden van leerlingen bij rekenen en wiskunde. Observeer gedrag, bied uitdaging aan alle leerlingen aan en voer gesprekken met leerlingen en ouders.

Houd bij het bieden van maatwerk rekening met de verschillende typen (potentieel) sterke rekenaars.

Wil je meer lezen?

[Reken-wiskundeonderwijs voor \(potentieel\) hoogpresterende basisschoolleerlingen](#)

[Misverstanden over sterke rekenaars rechtzetten](#)

[Sterke rekenaars in de klas](#)

Zie ook de tips over 'uitdagende leerdoelen' in de uitgave [Reken- en wiskundeonderwijs vanuit hoge verwachtingen - Stel heldere leerdoelen](#).